

Een antwoord op een vraag over de Mi'rāj van de Profeet

Door Dr. Basharat Ahmad (*Basharat-i Ahmaddiyya*, deel 3, p. 101-109)

Vraag: – Vond de Mi'raadj (hemelvaart) van de Heilige Profeet (v.z.m.h.) plaats met zijn fysieke lichaam of met zijn spirituele lichaam? Wat wordt er in de koran en hadith over deze kwestie gezegd? Wat is de opvatting van hazrat Mirza Ghulam Ahmad hierover?

Antwoord: – De Mi'raadj van de Heilige Profeet (v.z.m.h.) is een onbetwistbaar feit. Sommigen geloven dat het vijf keer plaatsvond, terwijl anderen denken dat het slechts één keer gebeurde.

Naar mijn mening was de Heilige Profeet (v.z.m.h.) elk moment in een staat van Mi'raadj. Echter, minstens één keer – of misschien meerdere keren – ontving hij een visioen van zijn verheven spirituele status en zijn nabijheid tot Allah, wat algemeen bekend staat als de Mi'raadj.

In het eerste gedeelte van soerah An-Nadīm heeft Allah de Almachtige deze spirituele rangen van de Profeet (v.z.m.h.) op een zeer wijze en diepzinnige manier beschreven. Ik heb deze verzen van soerah An-Nadīm uitgebreid uitgelegd in mijn boek *Anwar al-Qoer'an*, deel 2. U kunt dat raadplegen.

De graden van nabijheid tot Allah worden bereikt door de menselijke ziel

De graden van nabijheid tot Allah worden bereikt door de menselijke ziel, niet door het fysieke lichaam. De verheffing, hemelvaart of fysieke nabijheid van een materieel lichaam tot Allah is een onzinnige voorstelling.

Allah is niet stoffelijk noch begrensd — dus tot welke vaste locatie zou men Hem kunnen beperken, zodat een stoffelijk lichaam, dat gebonden blijft aan de grenzen van het stoffelijk bestaan, dichterbij of verder van Hem zou kunnen komen? Kan men zeggen dat degenen die in de bergen wonen of in vliegtuigen zitten dichterbij Allah staan dan anderen? De stadia van goddelijke nabijheid doorloopt de mens niet door in fysieke zin op te stijgen naar de hemel.

Integendeel, deze stadia bereikt men door gehoorzaamheid aan Allah. Naarmate een dienaar zich steeds meer overgeeft in onderwerping en zich volkomen nederig maakt voor Allah, stijgt hij spiritueel tot Hem op, overeenkomstig het vers: “Werpt u ter aarde en komt naderbij,” (96:19). Volgens het principe: “Voorzeker, u zult van stadium naar stadium voortschrijden,” (84:19), stijgt de ziel van het ene spirituele niveau op naar het volgende, voortdurend voortschrijdend en steeds dichterbij Allah naderend.

De werkelijke Mi'raadj

Onze Heilige Profeet (v.z.m.h.) doorliep alle stadia van dit tijdelijke bestaan en bereikte de hoogste graad van nabijheid tot Allah—de top van goddelijke nabijheid—zoals beschreven in de Heilige Koran: “Toen naderde hij en naderde hij nog meer. Zodat hij de maat van twee bogen was of nog dichterbij,” (53:8-9).

Hij bereikte de hoogste graad van nabijheid tot Allah, en tegelijkertijd naderde hij de schepselen van Allah met zo'n diepe compassie en barmhartigheid, dat zijn hart smolt van ongekende zachtmoedigheid voor de hele mensheid—een compassie die geen enkel ander mens kan overtreffen.

Zo had hij aan de ene kant een vereniging met Allah gevormd, terwijl hij zich aan de andere kant volmaakt betrokken voelde bij de schepselen van Allah. Hij werd de verbindende schakel tussen de twee bogen: de boog van goddelijkheid en de boog van dienstbaarheid. Hij diende als het instrument om alle schepselen met hun Schepper te verenigen. Ja, als er nog een hogere graad van nabijheid denkbaar zou zijn, dan bereikte de Heilige Profeet (v.z.m.h.) ook die absolute top. En dit was de werkelijke Mi'raadj (hemelvaart).

De twee aspecten van de ziel

De menselijke ziel bezit twee aspecten. Eén is het dierlijke aspect en dit bestaat uit alle instinctieve begeerten. Het andere aspect is het hemelse aspect en vormt de bron van alle edele morele zeden. Dit laatste aspect beschouwt men als de ware drijfveer van een persoon. Wanneer iemand al zijn instinctieve begeerten onderwerpt aan de wil en het welbehagen van Allah, vindt er een transformatie plaats. Door deze overgave beginnen zijn edele eigenschappen zich te manifesteren, en pas dan straalt de volle pracht van de menselijke natuur volledig naar buiten. Op dat moment wordt de ziel, die zich volledig en uit vrije wil heeft overgegeven aan gehoorzaamheid aan Allah, het middel tot spirituele verheffing.

In de Mi'raadj van de Heilige Profeet (v.z.m.h.) — die in een geestelijk visioen (*kashf*) aan hem werd getoond— verscheen ook de Boeraaq, het symbool van de spirituele reis. Gezeten op deze Boeraaq, reisde de Heilige Profeet (v.z.m.h.) eerst naar Bait al-Moeqaddas (Jeruzalem), waar hij alle profeten in het gebed voorging. Daarna steeg hij op naar de hemelse sferen. Het was zijn volmaakte ziel die deze verheven hemelvaart ondernam, want het stoffelijke lichaam, gebonden aan de beperkingen van het stoffelijke bestaan, kan het rijk van Goddelijke nabijheid niet doorkruisen — een nabijheid die slechts wordt bereikt door de volmaakte zuivering en verheffing van de ziel.

Het ene deel van zijn ziel had het dierlijke aspect in zich, terwijl het andere deel het hemelse of menselijke aspect bezat. Door deze dierlijke ziel te berijden — met andere woorden, door het te onderwerpen aan de wil van Allah — werd deze ziel het middel voor zijn volmaakte spirituele verheffing.

De handeling van het voorgaan in het gebed van alle profeten in Bait al-Moeqaddas wijst op het feit dat de Heilige Profeet (v.z.m.h.) het zegel en de leider van alle profeten is. Zo vervulde hij de Goddelijke belofte, vervat in het vers 3:81 over “het verbond met de profeten,” als de langverwachte Beloofde Profeet. Alle vorige profeten van de wereld namen een eed van trouw af bij hun eigen volk, dat zij de Beloofde Profeet zouden accepteren en volgen. Dit verbond en uitverkiezing werden al vóór de schepping door Allah beschikt. Dit laat zien dat de Heilige Profeet

(v.z.m.h.) voorbestemd was de leider en de te gehoorzamen gids van alle profeten en hun gemeenschappen te worden, terwijl al die profeten slechts zijn vertegenwoordigers waren.

Wat betreft zijn relatie met de Schepper: er werd duidelijk gemaakt dat hij zo ver voortschreed in Goddelijke nabijheid dat hij alle andere profeten overtrof in de rangen van nabijheid tot Allah. Hoe prachtig heeft een dichter dit verwoord:

*In de Nacht van Mi'raadj ging uw verheffing de hemelse sferen voorbij,
Tot een positie waar geen profeet ooit voet heeft gezet.*

شب معراج ، عروج تو گذشت از افلاک
بمقامیکه رسیاری نرسیده هیچ نبی

De hoogste spirituele positie van de Heilige Profeet

Of het nu de profeet Adam was of de profeet Noah, de profeet Mozes of de handelwijze van profeet Ibrahim, of zelfs de rangen van alle profeten samen (vrede zij met hen allen) – zijn nabijheid tot Allah overtrof die van hen allen. Zijn spirituele verheffing steeg zelfs boven het niveau van Djibriel uit. Tijdens deze grootse spirituele hemelvaart vergezelde Djibriel hem. Maar toen hij zag dat de Heilige Profeet (v.z.m.h.) verder reikte dan alle engelen en mensen, hield hij stil. Met volle overgave sprak de engel:

"Als ik zelfs maar een haarbreedte verder ga,
zal de schittering van de Goddelijke Manifestatie mij tot as verbranden."

Zo bleef Djibriel achter, terwijl de Profeet (v.z.m.h.) hem voorbijging en nog verder omhoogsteeg.

Hieruit worden drie punten duidelijk:

1. De rang van de Heilige Profeet (v.z.m.h.) in Goddelijke nabijheid overtreft alle schepselen, zowel engelen als mensen, en niemand anders bezit deze positie.
2. Van alle schepselen is hij de enige die rechtstreeks met Allah de Almachtige converseerde zonder enige tussenpersoon, zelfs geen engelen. Zijn ziel had het hoogste niveau van zuiverheid en heiligheid bereikt, waardoor er geen engel als tussenpersoon meer nodig was tussen hem en Allah.
3. De neerbuiging van de engelen voor Adam was een realiteit die haar volledige en ultieme uitdrukking alleen bereikte in Mohammed, de Boodschapper van Allah (v.z.m.h.). Zo werd het voorrecht dat aan de mensheid werd gegeven – dat van Allah's plaatsvervanger (*chalifah*) en degene voor wie de engelen zich neerbuigen – in zijn meest verheven vorm volledig verwezenlijkt in de persoon van Mohammed (v.z.m.h.). Zijn spirituele verhevenheid overtrof zelfs de rang van Djibriel, de leider van de engelen, wat aantoont dat zijn positie in Goddelijke nabijheid boven die van alle schepselen uitsteeg.

De perfectie van een spirituele Mi'raadj is vanzelfsprekend

Ik begrijp niet waarom mensen vinden dat de Mi'raadj meer superieur zou zijn als het met het fysieke lichaam zou hebben plaatsgevonden, toen de Heilige Profeet naar Bait al-Moeqaddas en de hemelen reisde. Het fysieke lichaam ervaart ongemak en heeft tijd nodig om van de ene plaats naar de andere te gaan. Sterker nog, de moderne wetenschap heeft al haar inspanningen gericht op het overwinnen van juist deze beperkingen, en ziet een dergelijke vooruitgang als het hoogtepunt van de vooruitgang van beschaving. Als mensen trainen verkiezen boven lopen, en vliegtuigen boven trainen, is dat juist omdat ze reistijd besparen en het fysieke ongemak van reizen verminderen.

Toen, naarmate de menselijke vooruitgang verder vorderde, werden de draadloze telegrafie en radio uitgevonden, waardoor mensen de gebeurtenissen over de hele wereld konden horen terwijl ze thuis zaten – zonder dat ze fysiek hoefden te reizen. Nu, met de komst van de televisie, kan men de gebeurtenissen over de hele wereld aanschouwen zonder zijn huis te verlaten. De werkelijke vraag die men zich moet stellen is: ligt echte vooruitgang in het reizen naar Londen om de toespraken van Churchill te horen, of is het een grotere vooruitgang om ze thuis te kunnen beluisteren? Sterker nog, men kan hem niet alleen horen spreken, maar hem ook daadwerkelijk zien op de televisie. Een verstandig en wijs persoon begrijpt dat dat helemaal naar Londen reizen enkel om een toespraak te horen een last is. Daarentegen is het kunnen horen en zien van alles vanuit huis een veel groter wonder.

Dit geldt voor de vooruitgangen op materieel gebied, en dezelfde logica geldt voor spirituele realiteiten. Stel dat een heilige persoon per trein van Lahore naar Delhi reist en daar iets waarneemt. Dit zou men niet als een wonder beschouwen. Wat men echter wél als een wonder zou zien, is als hij een gebeurtenis in Delhi zou kunnen waarnemen terwijl hij nog in Lahore is.

Op dezelfde manier ligt de ware uitmuntendheid van de Profeet (v.z.m.h.) hierin: zijn fysieke lichaam bewoog geen moment van zijn plaats, en toch reisde hij, in een wakkere toestand en in de vorm van een visioen met zijn spirituele lichaam (*lateef noorani*)¹ naar Bait al-Moeqaddas. Daar was hij getuige van zowel de fysieke als de spirituele werelden.

Toen de Profeet (v.z.m.h.) de ongelovigen vertelde dat hij 's nachts naar Bait al-Moeqaddas was gereisd, vroegen de ongelovigen, die zelf Bait al-Moeqaddas hadden gezien, om hem te testen, om het in detail te beschrijven. Op dat moment liet Allah de Almachtige Bait al-Moeqaddas aan

¹ *Lateef* (subtiel) houdt dat het lichaam niet van stof of materie is gemaakt, maar eerder van een niet tastbare of ongrijpbare substantie. *Noorani* wil zeggen dat het lichaam een lichtachtige entiteit is en massaloos, en dat het geen fysieke grenzen kent zoals een normaal fysiek menselijk lichaam.

hem zien, en de Profeet beschreef het uiterlijk ervan met uiterste precisie en in grote detail. Dit was zijn spirituele uitmuntendheid: terwijl hij in Makkah stond, was hij in staat om Bait al-Moeqaddas te zien en het uiterlijk ervan nauwkeurig aan de ongelovigen te beschrijven. Net zo was het weer een ander voorbeeld van zijn spirituele uitmuntendheid dat zijn fysieke lichaam in Makkah was, terwijl zijn spirituele ervaring hem in staat stelde om in Bait al-Moeqaddas te zijn. En hij doorkruiste ook alle hemelen en de spirituele werelden.

Er staat een voorval vermeld in Boechari. Eens leidde de Heilige Profeet (v.z.m.h.) het gebed. Na het gebed zei hij: “Er is niets zoals wat ik heb gezien, behalve dat het mij werd getoond terwijl ik op die plaats was – terwijl ik in gebed was.” Hij legde vervolgens uit dat zelfs het Paradijs en de Hel aan hem werden getoond. Hier ging zijn fysieke lichaam nergens heen. Desondanks nam hij het volledige visioen van de spirituele werelden waar terwijl hij in gebed was. Dit was zijn grote spirituele uitmuntendheid.

Zo is het geen buitengewone prestatie voor het menselijk lichaam om van de ene plaats naar de andere te reizen op zoek naar een visioen of aanblik. De ware uitmuntendheid ligt in het feit dat het lichaam helemaal niet hoeft te bewegen, en toch kan de persoon alles zien en ervaren, zoals het geval was bij de Profeet (v.z.m.h.). Zoals Said ibn al-Musayyib zei: “Het grootste wonder is niet het bewegen van het lichaam, maar het zien van alles zonder beweging.”

De mulla zei dat Ahmad naar de hemelen opsteeg.

Sarmad zei dat de hemelen één werden in Ahmad.

ملا گوید کہ احمد بہ فلک شد

سرمد گوید فلک در احمد شد

Hazrat Mirza Ghulam Ahmad sahib, de hervormer van de 14e eeuw, had ook deze opvatting, namelijk dat de Mi'raadj een spiritueel visioen (*kashf*) was, dat plaatsvond in een semi-wakkere toestand (niet in slaap zijnde), en dat de Profeet (v.z.m.h.) door alle hemelen reisde in een spiritueel, lichtachtig lichaam, en niet in een stoffelijk lichaam met massa.

Vermelding van de Hemelvaart in soera Bani Isra'il

In het hoofdstuk Bani Isra'il wordt de Mi'raadj als volgt vermeld:

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ آيَاتِنَا

“Glorie zij Degene die Zijn dienaar 's nachts deed reizen van de Masjid al-Haram naar de Masjid al-Aqsa, waarvan Wij de omgeving hebben gezegend, opdat Wij hem Onze tekenen zouden tonen.”

Enkele bezwaren en antwoorden daarop

De geleerden beweren dat de Mi'raadj met het fysieke lichaam plaatsvond en voeren aan dat dit vers (17:1) niet vermeldt dat het een spirituele ervaring (*kashf*) betrof. Het antwoord hierop is dat het niet nodig was om dit expliciet te vermelden. Allah heeft een gebeurtenis verteld, en nu kan iedere wijze persoon begrijpen dat deze gebeurtenis zowel in de fysieke als in de spirituele sfeer kan hebben plaatsgevonden, en dat de reis zowel fysiek als spiritueel kan zijn geweest.

Op dezelfde manier wordt de droom die Profeet Yusuf (Jozef) zag in de Koran ook op een vergelijkbare wijze vermeld.

“Ik zag elf sterren en de zon en de maan - ik zag die zich voor mij neerbuigen.” – 11:4

Bij deze gebeurtenis vermeldt het vers nergens dat het een droom was, maar iedereen accepteert het als zodanig. Wanneer echter wordt gesteld dat de interpretatie van dit vers als een droom wordt aangegeven, geldt hetzelfde voor de Mi'raadj in ver 17:60 van soera Bani Isra'il, waar staat: "Wij hebben u dit visioen niet laten zien, behalve als een beproeving voor de mensen."

Dit vers maakt duidelijk dat de Mi'raadj een spiritueel visioen was dat aan de Heilige Profeet (v.z.m.h.) werd getoond. Een visioen is wat een persoon ziet met zijn innerlijke of spirituele oog, of het nu in een droom is of in een toestand van *kashf* (visioen). In Boechari wordt de toestand van *kashf* beschreven als een toestand die zich voordoet tussen slaap en wakker zijn, een toestand die men ervaart tijdens openbaring.

Toen Maria de blijde tijding kreeg van de geboorte van Jezus (v.z.m.h) kreeg, verscheen er een engel aan haar en converseerden zij met elkaar. Hoewel niet expliciet wordt vermeld dat dit een *kashf* was, erkent elke geleerde het als zodanig. Daarom is er geen expliciete vermelding nodig. De context zelf maakt duidelijk of de gebeurtenis spiritueel en in de vorm van een visioen was, of fysiek.

Een verkeerde gevolgtrekking uit het woord “dienaar”

De geleerden stellen met trots dat zowel de ziel als het lichaam zijn inbegrepen in de term '*abd*' (dienaar). Omdat het woord '*abd*' (dienaar) in vers 17:1 wordt genoemd, begrijpt men hieruit dat tijdens de Mi'raadj zowel de ziel als het fysieke lichaam bij deze gebeurtenis betrokken moeten zijn geweest. Zij begrijpen echter niet dat toen de Heilige Profeet (v.z.m.h.) in het Paradijs was, alleen zijn gezegende ziel daar aanwezig was, en niet zijn fysieke lichaam. Dus als het fysieke lichaam niet aanwezig was, betekent dit dan dat hij op dat moment geen dienaar ('*abd*') was? En is de zin أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ (Ik getuig dat Muhammad de dienaar en boodschapper van Allah is) dan nog steeds op hem van toepassing of niet? Bovendien zegt de koran:

"O ziel in rust, keer terug naar uw Heer, weltevreden en welgevallig aan Hem. Treed binnen onder Mijn dienaren en betreed Mijn Paradijs." (89:27-30)

Dit bevel, dat van Allah komt, wordt gegeven aan de gelovigen die gemoedsrust van de ziel hebben gevonden op het moment van de dood, en zegt hen om onder Zijn dienaren binnen te treden. Dit geldt alleen voor de zielen, aangezien het lichaam in de aarde wordt begraven.

Ik ben verbaasd over de critici die de hadith lezen: “Het gebed is de Mi’raadj van de gelovigen” (الصلاة معراج المؤمنين), terwijl zij heel goed weten dat in het gebed het lichaam van de gelovige niet opstijgt naar de hemel. Integendeel, hier verwijst “Mi’raadj” of hemelvaart naar de spirituele verheffing die de gelovige door het gebed bereikt. Toch zijn er zelfs mensen die bezwaar maken tegen deze spirituele hemelvaart.

Interpretaties van enkele geleerden

Kortom, het doel van de Mi’raadj was om de Profeet Mohammed (v.z.m.h.) de stadia van Goddelijke nabijheid te tonen die hij had bereikt. En het is helder dat dit visioen alleen spiritueel kon zijn, niet fysiek.

In het vers 17:1 komt de passage voor: “... opdat Wij hem enige van Onze tekenen zouden tonen.” Sommige commentatoren hebben dit geïnterpreteerd als de verschillende aspecten van het visioen en hebben uitgelegd dat aan de Heilige Profeet (v.z.m.h.) tijdens de hemelvaart, naast het tonen van de spirituele stadia van de Profeet, aan hem ook grote tekenen en profetieën met betrekking tot zijn toekomst werden getoond. Deze profetieën lagen verscholen in deze visioenen. Ik vind het gepast om hier kort enkele van te noemen.

(1) Als iemand in een droom of visioen ziet dat hij op een Boeraaq rijdt, interpreteert men dit als het bereiken van een hoge status, het verkrijgen van respect tijdens de reis, en een eervolle terugkeer naar de plaats waar hij vandaan kwam.

Deze voorspelling had betrekking op de migratie (Hidjra) van de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) van Mekka naar Medina. Het voorspelde dat waar hij ook zou gaan, hij veel eer zou ontvangen en hoge posities zou bekleden, en uiteindelijk als overwinnaar terug zou keren naar Mekka, zoals gebeurde tijdens de verovering van Mekka.

(2) Als iemand in een droom of visioen ziet dat hij naar de eerste hemel is opgeklommen, betekent dit dat hij een leven lang zal hebben, zoals het leven van de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) dat 63 jaar lang was.

(3) Als iemand in een droom of visioen ziet dat hij naar de tweede hemel is opgeklommen, betekent dit dat hij enorme kennis en wijsheid zal verkrijgen, net zoals de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) dat kreeg.

(4) Als iemand in een droom of visioen ziet dat hij naar de derde hemel is opgegaan, betekent dit dat zijn respect en succes zullen toenemen, net zoals dat het geval was voor de Profeet Mohammed (vrede zij met hem).

(5) Als iemand in een droom of visioen ziet dat hij naar de vierde hemel is gestegen, betekent dit dat hij geëerd zal worden in de ogen van koningen. Inderdaad, de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) werd niet alleen geëerd door koningen, maar tijdens zijn leven waren duizenden heersers er trots op zijn volgeling en dienaar te zijn.

(6) Als iemand in een droom of visioen ziet dat hij naar de vijfde hemel is gegaan, betekent dit dat hij te maken zal krijgen met leed, moeilijkheden en uitdagingen. Inderdaad, de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) onderging de grootste uitdagingen, wat ertoe leidde dat hij zijn edele kwaliteiten aan de dag legde van geduld, standvastigheid, moed en overgave aan Allah's wil.

(7) Als iemand in een droom of visioen ziet dat hij naar de zesde hemel is opgeklommen, betekent dit dat hij succes, prestige en eer zal bereiken. Ondanks het ondergaan van talloze moeilijkheden, bereikte de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) uiteindelijk een eer en waardigheid die geen enkel mens ooit in deze wereld heeft bereikt.

(8) Als een persoon in een droom of visioen ziet dat hij de Sidrat al-Moentaha (de sidr-boom bij de meest verafgelegen grens) heeft bereikt, zullen al zijn verlangens in deze wereld worden vervuld en zal hij succesvol zijn. Hij zal gekroond worden met de kroon van zowel wereldse als geestelijke soevereiniteit. Inderdaad, Allah vervulde alle wensen van de Profeet Muhammad (vrede zij met hem) in deze wereld. De missie die hij ondernam, werd met volledig succes bekroond, en hij verliet deze wereld nadat hij zijn missie had volbracht. Zelfs Europese geleerden in de Encyclopedia Britannica erkennen dat geen enkel individu in de geschiedenis succesvoller was dan hij, en dat hij was een grootste persoonlijkheid was, gekroond met de soevereiniteit van zowel de religie als de wereld in zulke grootsheid dat het niet overtroffen kon worden.

(9) Als een persoon in een droom of visioen de Goddelijke aanwezigheid ziet, zal hij een gunstig afloop tegemoet gaan. En het is duidelijk dat niemands afloop gunstiger was dan die van de Profeet Mohammed (vrede zij met hem).

(10) En door de profeten te leiden in gebed in de Bait al-Moeqaddas, wijst dit op het heengaan van alle profeten, en ook op het feit dat het leiderschap nu van de Bait al-Moeqaddas onder het gezag van de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) zou komen. Dit betekende dat het koninkrijk van alle landen, die onder de heerschappij vielen van de koningen van Bani Isra'il, met hun religieuze centrum in Al-Qoeds (Jeruzalem), nu zou worden gegeven aan de oemmah (gemeenschap) van de Profeet (vrede zij met hem). En inderdaad, dit is wat er gebeurde.

In feite zijn de wonderen van de Mi'raadj (hemelvaart) van de Profeet Mohammed (vrede zij met hem) ontelbaar. Als we elk visioen en gebeurtenis van deze reis uitvoerig zouden uitleggen en interpreteren, dan zou dit een heel boek beslaan.

